

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6ECdo/67/2015
Identifikačné číslo spisu:	7701897245
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7701897245.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného D. S., bývajúceho v J., N. X, zastúpeného JUDr. Miroslavom Hospodárom, advokátom so sídlom v Michalovciach, Námestie slobody 13, proti povinnému E. F., bývajúcemu v J., T. XX, zastúpenému JUDr. Jurajom Fúzerom, advokátom so sídlom v Trebišove, M. R. Štefánika 22, o vymoženie 9.958,18 eura s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 12Er/2145/2001, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 11. septembra 2014 sp. zn. 14CoE/213/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie povinného o d m i e t a.
Oprávnený má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „exekučný súd“) uznesením z 18. marca 2014 č. k. 12Er/2145/2001-357 návrhy povinného na zastavenie exekúcie z 10. januára 2005 a z 21. októbra 2005 zamietol. Rovnako zamietol aj návrh oprávneného na zastavenie exekúcie z 8. septembra 2009. Zamietnutie návrhov povinného na zastavenie exekúcie odôvodnil tým, že povinný nepreukázal, že po vydaní exekučného titulu zaniklo právo ním priznané, a to napriek tomu, že predložil súdu potvrdenie opatrené odtlačkom pečiatky firmy oprávneného a jeho podpisom, podľa obsahu ktorého dňa 5. júna 2001 vrátil pôžičku zo dňa 17. januára 2000 oprávnenému v sume 320.000 Sk. Výsledkami vykonaného dokazovania mal preukázané, že v čase, kedy malo dôjsť k splneniu dlhu sa oprávnený nachádzal na zabíjačke v Palíne a že neúčast' oprávneného na pracovisku dňa 5. júna 2001, kde malo dôjsť k odovzdaniu peňazí, potvrdila aj svedkyňa S., ktorá zároveň vylúčila, že by v tento deň povinný prišiel na pracovisko za oprávneným. Povinný súdu neozrejmil tú skutočnosť, ako sa mohol o exekúciu dozvedieť od zamestnanca exekútorského úradu dňa 4. januára 2001, kedy mal potvrdenie o splnení dlhu spisovať, ak návrh na vykonanie exekúcie oprávnený podal na exekútorskom úrade JUDr. Jakubáča až dňa 7. júna 2001. Rovnako neozrejmil ani to, prečo uzatvoril dňa 27. júna 2002 dohodu o povolení splátok predmetného dlhu spísanú na exekútorskom úrade, ak dlžnú sumu dňa 5. júna 2001 oprávnenému vrátil. K dokladu predloženému povinným preukazujúcim splnenie dlhu, ktorý obsahoval jeho podpis a pečiatku uviedol, že mohlo dôjsť k zneužitiu podpisu a pečiatky, keďže v minulosti oprávnený prenajímal nehnuteľnosť Združeniu športových a technických služieb, v mene ktorého konal povinný, s čím

súviselo aj zasielanie faktúr, výziev, upozornení opatrených jeho pečiatkou a podpisom. Výpovede manželov Y., od ktorých si povinný na úhradu dlhu mal požičať peniaze, hodnotil ako nepresvedčivé. Pri hodnotení znaleckých posudkov vychádzal z toho, že dva znalecké posudky síce označili podpis na potvrdení za pravý, patriaci oprávnenému, avšak nimi nebolo vylúčené, že mohlo dôjsť povinným k zneužitiu pečiatky a podpisu oprávneného. Na základe takto zhodnoteného dokazovania dospel k záveru, že povinný podal návrhy na zastavenie exekúcie nedôvodne, a preto im nevyhovel.

2. O odvolaní povinného rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 11. septembra 2014 sp. zn. 14CoE/213/2014 tak, že uznesenie exekučného súdu potvrdil ako vecne správne [§ 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“)]. Stotožnil sa s názorom exekučného súdu, že povinný neunesol dôkazné bremeno, keď dostatočne nepreukázal, že dlh oprávnenému splnil. Záver o splnení, resp. nesplnení dlhu nemožno vyvodíť ani zo znaleckých posudkov, pretože predmetom znaleckých posudkov nebolo posúdenie, či povinný mohol potvrdenie o splnení dlhu vyhotoviť z iných listín, ktoré mal v minulosti k dispozícii. Vychádzajúc z časového sledu jednotlivých skutočností, na ktoré poukázal aj exekučný súd, uzavrel, že povinnému sa nepodarilo nepreukázať, že oprávnenému dlh dňa 5. júna 2001 splnil. Rozhodnutie exekučného súdu preto považoval za vecne správne.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal povinný dovolanie. Prípustnosť dovolania odôvodňoval ustanovením § 237 písm. f/ O. s. p. t. j. tým, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Podľa povinného sa odvolací súd nedostatočne zaoberal jeho odvolacími námietkami a jeho rozhodnutie nie je riadne a vyčerpávajúco odôvodnené. Súdom nižšieho stupňa vyčítal, že vykonané dôkazy nesprávne vyhodnotili a neprihliadli na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedol. Za nesprávny označil aj postup oboch súdov nižšieho stupňa, ktoré sa bez existencie akéhokoľvek dôkazu priklonili k záveru, že došlo k zneužitiu podpisu a pečiatky oprávneného povinným. Z uvedených dôvodov žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Oprávnený vo vyjadrení k dovolaniu povinného uviedol, že podľa jeho názoru dovolací dôvod uvedený povinným nie je daný. Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie povinného zamietol a zaviazal ho na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie v tejto veci bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 C. s. p. procesné účinky dovolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované aj po 30. júni 2016. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva tiež zo základných princípov Civilného sporového poriadku, a to princípu spravodlivej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán dovolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.), a princípu ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

6. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná aj po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. aj nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas naň oprávnenou osobou zastúpenou v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p. skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

7. Dovoláním bolo možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

8. Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu boli upravené v ustanovení § 239 O. s. p. a § 237 O. s. p.

9. V preskúmvanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu bolo prípustné, ak ním bolo napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. bolo dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ išlo o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ išlo o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

10. Dovolanie povinného smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie exekučného súdu o zamietnutí návrhov povinného a oprávneného na zastavenie exekúcie. Rozhodnutie odvolacieho súdu tak nevykazuje znaky žiadneho z uznesení vymenovaných vo vyššie citovanom ustanovení O. s. p, pretože nejde o potvrdzujúce uznesenie, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.) a nejde ani o prípady prípustnosti dovolania podľa písm. b/ a c/ ustanovenia § 239 ods. 2 O. s. p. Prípustnosť dovolania preto podľa § 239 O. s. p. neprichádza do úvahy.

11. V súlade s ustanovením § 242 ods. 1 O. s. p. ukladajúcim dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník konania namieta alebo nie), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

12. Procesné vady konania podľa § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. povinný nenamietal a ich existenciu nezistil ani najvyšší súd. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení vyvodit' nemožno. Nezistil ani podmienku prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., na ktorú poukazoval povinný.

13. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje právny poriadok.

14. Dovolací súd v súvislosti s námietkami povinného pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p., pričom sa táto norma uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia

neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

15. V tejto súvislosti treba upozorniť, že na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

16. Dovolací súd po preskúmaní veci nezistil, že by v preskúmvanej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety citovaného stanoviska. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí zhrnul doterajší priebeh konania, uviedol ako vo veci rozhodol exekučný súd, popísal aké dôvody viedli povinného k podaniu odvolania a ako sa k odvolaniu povinného vyjadril oprávnený. Výstižne zhrnul výsledky vykonaného dokazovania a dostatočne vysvetlil, aké skutočnosti ho viedli k záveru o správnosti napadnutého uznesenia exekučného súdu. Dal tak odpovede na podstatné otázky týkajúce sa predmetu konania. Dovolací súd považuje preto rozhodnutie odvolacieho súdu za riadne zdôvodnené a za presvedčivé. Okolnosť, že táto odpoveď povinného neuspokojuje neznamená, že odôvodnenie nespĺňa parametre zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p.; za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek povinného.

17. Dovolací súd dodáva, že pri posudzovaní riadneho odôvodnenia rozhodnutí súdov v základnom konaní sa nezaobera správnosťou skutkových a právnych záverov v nich obsiahnutých, pretože správnosť dovolaním napadnutého rozsudku by mohol skúmať, len ak by dovolanie bolo prípustné.

18. Dovolacia námietka o odňatí možnosti povinného konať pred súdom tým, že rozhodnutie exekučného súdu nie je dostatočne odôvodnené, je preto neopodstatnená.

19. Povinný odôvodnil svoje dovolanie aj tým, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, resp. ich vôbec nezohľadnil.

20. K týmto tvrdeniam povinného treba uviesť, že v prípade nesprávnosti hodnotenia dôkazov (pozn.: dovolací súd sa hodnotením dôkazov nezaoberal), nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. (pozri R 42/1993). Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižšej inštancie. To, akým spôsobom podľa návrhu účastníka vykonáva a vyhodnocuje jednotlivé dôkazy, na ktoré prihliadne a v akej miere, je vždy vecou súdu v základnom konaní, a preto ani nemôže byť porušením práva na spravodlivý proces, pokiaľ účastníci konania mali rovnakú možnosť navrhovať vykonanie dôkazov a k jednotlivým vykonaným dôkazom sa vyjadriť. Do obsahu práva strany občianskeho súdneho konania vyjadriť sa k všetkým vykonaným dôkazom v zmysle čl. 48 Ústavy SR nepatrí právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia súdu ním vykonaných dôkazov, prípadne sa dožadovať ním navrhovaného spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov (pozri I. ÚS 98/97). Rovnako nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. ani v prípade námietky povinného spochybňujúcej nesprávnosť skutkových zistení. Dovoláním sa totiž nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania bolo v danom prípade pred exekučným súdom a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 O. s. p.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu druhého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože na rozdiel od súdu prvej a druhej inštancie nemá možnosť v

konaní o dovolaní tieto dôkazy sám vykonávať, ako je zrejmé z obmedzeného rozsahu dokazovania v dovolacom konaní podľa ustanovenia § 435 v spojení s § 442 C. s. p.

21. So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že v preskúmvanej veci dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 239 O. s. p. a neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O. s. p. Najvyšší súd preto dovolanie povinného ako neprípustné odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

22. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania oprávneného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.